

Saksframlegg og innstillinger til Engerdal fjellstyres møte 16.11.21.

Sak 84.21	Ark 012.1	
Godkjenning av innkalling og sakliste for møtet.		

Sak 85.21	Ark 012.1	
Godkjenning av møtereferat fra møtet den 19. oktober 2021.		

Sak 58.21	Ark 433.1	
Ny behandling: Fjellstyrets engasjement i arbeidsgruppa for motorisert fricamping.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Prosjektregnskap fricamping 2003 – 2008.
- Referat fra møte om motorisert camping den 15. juni 2021.
- Sluttrapport fra arbeidsgruppa for motorisert fricamping (2020), samt arbeidsgruppas tillegg «Videre prosess vedrørende motorisert fricamping» datert 23.10.20.
- Vedtak Formannskapet den 25/8-21.
- Vedtak i kommunestyret den 8/9-21.

Bakgrunn

Fjellstyret behandlet denne saken i sitt møte den 24. august i år. Fjellstyret valgte å utsette saken, bl.a. for å avvente Engerdal kommunes behandling. Fra Engerdal kommunes side er saken behandlet i Formannskapet den 25/8 og i Kommunestyret den 8/9. På denne bakgrunn legges saken nå på nytt fram for Fjellstyret. Utover kommunens behandling foreligger det ingen nye opplysninger eller moment i saken. Saken legges derfor fram med samme saksframlegg og forslag til vedtak som sist.

-----xOx-----

Med bakgrunn i konklusjon fra møte vedr motorisert fricamping den 15. juni i år, se vedlegg, er det behov for at Engerdal kommune, Statskog og fjellstyret tar stilling til egen rolle og mandat for det videre arbeidet med motorisert fricamping.

Engerdal kommune har som kjent opphevet den kommunale forskriften fra 2003 som regulerte liggetid for bobil og campingvogner i utvalgte områder på statsallmenningen. Dette innebærer nye regler for hva som gjelder ift liggetid. I tillegg har Statskog SF i samarbeid

med fjellstyret, DFE og kommunen stengt av områdene mellom Femundsenden og Sorken for oppstilling av campingvogner og bobiler.

I etterkant av opphevelsen av lokal forskrift om motorisert fricamping i Engerdal vedtatt i kommunestyret 26. mai 2021, ønsket Engerdal Fjellstyre et møte med Engerdal kommune. Opphevelsesvedtaket gav ikke klarhet i hvordan ansvar og roller knyttet til økonomi, skjøtsel av eksisterende infrastruktur og evt. videre tiltak, jf. arbeidsgruppas arbeid og rapport (vedlegg merket *Ferdig dokument fra arbeidsgruppa*), skulle håndteres videre. Møte ble holdt i Engerdal kommune 15.juni og følgende var representert:

Mia Faldmo (Destinasjon Femund Engerdal), Anne Hilde Rønnes (Statskog SF), Katrine Kleiven (Engerdal kommune), Odd Magnar Opgård (Engerdal kommune), Line Storsnes (Engerdal kommune), Ristin Mortensson (Engerdal Fjellstyre), Reidar Åsgård (Engerdal Fjellstyre) og Ole Opseth (Engerdal Fjellstyre). Referat fra møte ligger vedlagt saken.

Gjennom møte ble partene enig om følgende:

1. Det gjøres et utkast til felles informasjon som kommunen, Destinasjon, Fjellstyret og Statskog kan bruke ovenfor allmennheten. Dette skal være informasjon som klargjør hva som gjelder på de ulike stedene. Ansvar: kommunens informasjonsavdeling, i kontakt med de øvrige partene.
 - a. Utført: Se vedlegg merket *Motorisert fricamping i Engerdal – hva nå*
2. Det gjøres et prosjektrengskap for hele prosjektperioden 2002 -2011 som viser prosjektets totale kostnad og finansiering, og hvor mye hver enkelt bidragsyter bidro med inn i prosjektet, samt sluttregnskap frem til pengene ble omdisponert. Ansvar: kommunens økonomiavdeling.
 - a. Utført: se vedlegg merket *Prosjektrengskap fricamping 2003-2008*.
3. Engerdal kommune og Engerdal fjellstyre samarbeider administrativt om saksframlegg for avklaring av mandat og rolle til arbeidsgruppa, slik at politisk avklaring kan vedtas i august. Saken må dessuten avklare partenes forventninger og engasjement i en framtidig tilrettelegging langs Femundselva som nasjonalt kjent elv for fiske-, båt- og padleaktiviteter.

I forbindelse med denne saken er det også framkommet spørsmål om det burde finnes en mer permanent gruppe som jobbet med spørsmålsstillinger knyttet til tilrettelegginger for friluftsliv generelt og motorisert fricamping spesielt i kommunen. Denne kunne hatt representasjon fra berørte parter, ikke ulikt den arbeidsgruppa som har vært virksom. Dette er imidlertid en spørsmålsstilling som det ikke tas stilling til i denne saken.

Administrasjonens vurdering

Det er et ønske om avklaring av arbeidsgruppas videre mandat og rolle, for at denne eventuelt skal kunne jobbe videre, og da med avklaring av ansvar og roller knyttet til økonomi, skjøtsel av eksisterende infrastruktur og evt. videre tiltak. Når det i denne saken snakkes om infrastruktur, gjelder det både den infrastruktur som kom til i prosjektperioden 2003-2008 i form at infoskilt, utedoer og gapahuker, samt de skilt som ble oppsatt sommeren 2020.

Slik fjellstyrets administrasjon ser det, var det i 2020 hele tiden tenkt flere tiltak enn de som ble utført. Dette fordi det i området Femundsundet – Ulvågrenda er behov for en oppdatert skilting, og fordi det skulle vurderes flere tiltak der det ble gjennomført langs Femundslandet og utover Elvdalen. Vurderingen er derfor at heller ikke arbeidsgruppas arbeid i 2020 er helt ferdig. Det er derfor flere praktiske tiltak som ennå ikke er gjennomført.

Historisk har problematikken vært knyttet til områder på statsallmenningen. Øvrige steder og områder i kommunen har i mindre grad vært populære for denne type camping. Det er derfor noe underlig at det i diskusjonen fremstilles som om det er noen områder i kommunen som har blitt forfordelt i form av tilrettelegginger og informasjonstiltak. Det er snarere slik at campingten har blitt forsøkt løst der problemet har vært reelt.

Som nevnt ble området fra Femundsenden til Sorken stengt for motorisert camping sommeren 2020. Dette er en avgjørelse grunneier kan gjøre, og er gjort i samråd med andre interessenter uavhengig av lokal forskrift. En opphevelse av den lokale forskriften hadde derfor ikke løst problematikken knyttet til f.eks Femundslandet.

Engerdal kommune og Engerdal Fjellstyre hadde den 28. juli et møte på administrativt nivå for å diskutere og samordne saksframlegg. Med bakgrunn i dette møte, samt møte 15.juni, anbefaler både kommunedirektøren og daglig leder i fjellstyret at en person fra administrasjonen i Statskog SF, Destinasjon Femund Engerdal, Engerdal Fjellstyre og Engerdal kommune gis mandat og fullmakt til å avklare videre disponering av infrastruktur (gapahuker, utedoer etc.) oppsatt i prosjektperioden 2002-2008. Kommunedirektørens oppfatning er at Engerdal kommune ikke skal overta noen av anleggene oppsatt i prosjektperioden, men skal være med på en opprydding av infrastruktur som ingen vil overta og drifte. Gjenstående prosjektmidler overføres til dem eller de som måtte påta seg eierskap for anleggene, for å sikre videre vedlikeholdt. Dette innebærer derfor at kommunen påtar seg et oppryddingsansvar, men ønsker at noen andre evt skal ta på seg framtidig ansvar. I praksis vil dette dreie seg om hvilket ansvar Fjellstyret og Statskog ønsker å påta seg i saken. Statskog har tilkjennegitt at de ønsker å bidra til videre avklaring i saken.

Slik saken står vil det være flere alternativer for fjellstyret å vurdere:

- A. Fjellstyret tar ikke på seg noe ansvar hverken praktisk eller økonomisk. Dersom heller ingen andre tar på seg et ansvar, vil det være grunneier som til sjuende og sist vil måtte ordne opp.
- B. Forsøke å gi bort installasjoner og ansvar til lokale lag og foreninger, med mål om at infrastrukturen også skal bestå i framtiden. Vil sannsynligvis utløse spørsmål knyttet til økonomisk kompensasjon.
- C. Fjellstyret påtar seg alt ansvar og eierskap. I så fall bør også gjenstående prosjektmidler overføres fjellstyret.
- D. Statskog påtar seg alt ansvar og eierskap. I så fall bør også gjenstående prosjektmidler overføres Statskog SF.

Så kan det selvfølgelig finnes flere alternativer og kombinasjoner av disse. Siden kommunen ikke ønsker å ha et ansvar i dette, ser daglig leder at det egentlig i praksis gjenstår ett reelt alternativ:

- At fjellstyret og Statskog SF overtar ansvaret og avtaler seg imellom hvordan drift og vedlikehold skal være i fremtiden. I så fall overtar en av partene ansvaret for ha en økonomisk oversikt. Denne parten bør derfor overta disponeringen av de prosjektmidler som er tilgjengelige i dag.

Dette er rett og slett fordi hverken reiselivet, de fastboende, grunneier eller fjellstyret er tjent med at disse friluftstilretteleggingene langs Femundselva blir borte, eller at ingen ser til at tiltakene i form av steinsettinger og skilt langs Femundslandet ikke blir vedlikeholdt.

Når det gjelder økonomi, har det vært flere spørsmålsstillinger knyttet til dette. Dels om hva korrekt prosjektsaldo skal være pr i dag. Det foreligger til denne saken et prosjektrengskap fra Engerdal kommune. I tillegg kommer de tilsagnsvedtak som kommunen og fjellstyret gjorde i 2020, samt det forbruk som var i forbindelse med tiltakene i 2020. For et par år siden utførte dessuten fjellstyret vedlikehold på flere gapahuker som belastet fjellstyrets driftsbudsjett. Disse utgiftene bør fjellstyret synliggjøre og kreve etterbetalt.

For den parten som overtar det økonomiske ansvaret, reiser det seg også en spørsmålsstilling om de partene som var med å finansierte prosjektet i utgangspunktet, godkjenner at prosjektmidler overføres til ny part. Prosjektet er jo i utgangspunktet ikke formelt avsluttet og det er ikke gjort noen sluttrapportering. Dette bør i så fall avklares, slik at ikke den som påtar seg ansvar risikere å tilbakebetale midler. Nå har det gått såpass mange år siden midlene ble bevilget, at det er neppe noen av partene som vil kreve slik tilbakebetaling. Så vidt kjent i saken hittil er det ikke gjort noen etterlysning av sluttrapportering fra prosjektet.

Administrasjonen råder derfor at fjellstyret fortsetter å jobbe med Statskog SF og kommunen for å få til en løsning ift økonomisk- skjøtsels- og vedlikeholdsansvar. Saken vil måtte ha minst tre trinn:

- 1) For det første må engasjemet avklares.
- 2) Deretter må en bli enig om eierskap og ansvar.
- 3) Når eierskap og ansvar er plassert, har arbeidsgruppas funksjon opphørt, og det er ingen grunn til at den skal leve videre etter det.

Oppnås det ikke enighet om eierskap og ansvar, må partene i fellesskap avgjøre videre skjebne til etablert infrastruktur, og bidra likeverdig i eventuell riving og opprydding av infrastrukturen. Når eierskap og ansvar er avklart, må ansvarlig part overta de økonomiske disposisjoner.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Engerdal fjellstyre ønsker en videreføring av Arbeidsgruppa for motorisert fricamping, med det formål å slutføre arbeidet knyttet til infrastruktur og gjenstående prosjektmidler fra prosjektperioden 2002 – 2008, samt påbegynte tiltak i 2020, på følgende vilkår:

- at følgende parter stiller med en fra egen administrasjon i arbeidsgruppa: Engerdal Fjellstyre, Statskog SF, Destinasjon Femund Engerdal og Engerdal kommune.

- at eierskap og driftsansvar for infrastruktur (gapahuk, utedoer etc.) oppsatt i prosjektperioden avklares blant partene i arbeidsgruppa (som er identisk med opprinnelige prosjektparter).
- at gjenstående prosjektmidler overføres til dem eller de som måtte påta seg eierskap for infrastrukturen, for å sikre videre drift og vedlikehold
 - dersom ingen vil overta, brukes pengene på å dekke kostandene knyttet til opprydding
- at Engerdal kommune og Statskog SF skal være med å rydde opp infrastruktur som ingen vil overta og drifte

Sak 81.21	Ark 363	Saksbeh.: OOps
Ny behandling:Høring: Søknad om utvidet tomteareal Isterfossen Camp og Hytter.		

Saksdokumenter vedlagt:

- E-post med vedlegg fra Statskog SF, datert 9/9-21.

Bakgrunn

Fjellstyret behandlet denne saken på sitt møte den 19. oktober, og valgte å utsette saken og ba samtidig om utfyllende opplysninger fra daglig leder.

Saken dreier seg om ønske om å disponere et areal som i dag ikke er en del av turistbedriftens areal. Arealet er delvis opparbeidet ved at det er en enkel tilkomstvei til en opparbeidet båthavn og -slipp nede ved sjøen. Det er ingen bygninger på området, men det lagres noe utstyr og båter der. Det omsøkte området har ingen bygninger, slik det gis inntrykk av i saksframlegget til møtet den 19. oktober. Søker ønsker å oppføre en gapahuk på «båthus-tomta», noe som indikerer at det kan ha stått et båthus der tidligere, eller har vært planer om å bygge ett. Videre er det ønske om å anlegge en parkering.

-----xOx-----

Statskog SF ber om fjellstyret uttalelse i forbindelse med at Isterfossen camp& hytter ønsker å utvide festearealet for eiendommen 165/1/256. Det er skissert et område på ca 4 daa. På det aktuelle området er det i dag båt plass og brygge, samt en adkomstveg av enkel standard. Søker skriver i sin e-post at de ser for seg å sette opp en større gapahuk på arealet. I kommuneplanens arealdel er området som det ønskes å gjøre tilleggsavtale om, avsatt til Fritids- og turistformål. Det foreligger egen reguleringsplan for området, men tilleggsområdet det søkes om ligger ikke innenfor reguleringsplanens virkeområde.

Det vises til vedlagte saksdokumenter. Som det framgår av henvendelsen fra Statskog SF, ønsker de å høre fjellstyret om grunn disponering og bortfeste iht Fjellevens §12

Fjellstyret avgir sin uttalelse til Statskog i forhold til at dette er et grunn disponeringstiltak (Fjellevens §12). Fjellstyret må vurdere tiltaket i forhold til bruksrettsutøving, samt i forhold til friluftslivet og naturvern hensynet.

Administrasjonens vurdering

Det som Fjellstyret ba om mer opplysninger rundt er:

1. Forholdet til eksisterende regulerte område.

Vedlagt saken finnes et kart fra dagens reguleringsplan. Deler av området er sjøleiertomt (der bolighus og utleiehytter ligger), mens øvrige deler av arealet festes. Arealet som er regulert til «Friluftsområde» inngår ikke i festeavtalen og er derfor fortsatt en del av statsallmenningen. Det området på kartet som er farget blått, inngår ikke i reguleringsområdet, men har sin farge fra kommuneplanens arealdel, der det er avsatt til «Fritids- og turistformål». Dette tolkes som at det omsøkte arealet og resterende blå arealet er tiltenkt som tilleggsareal til turistbedriften, i tilfelle det er utvidelsesbehov.

2. Allmennhetens tilgang til strandsonen.

Her kan fjellstyret gjøre to ting: den ene er å kreve at en festeavtale setter vilkår om at allmennheten skal ha tilgang til strandsonen. Dette forutsetter at Statskog SF har juridisk dekning for faktisk å gjøre det, samt at de finner det rimelig å sette slikt krav i dette tilfellet. Den andre måten å sikre allmennheten tilgang er å ikke feste bort arealet nærmest sjøen. Dette kan imidlertid være uhensiktsmessig fordi området brukes helt ned til sjøen, og siden det finnes installasjoner i dag i form av tilrettelagte båt plasser og -slipp, bør denne bruken på et vis formaliseres i en avtale.

Det kan ikke påvises noen tydelig sti inn i det aktuelle området fra sør-øst, noe som tolkes som at området har liten trafikk fra andre enn gjester på Isterfossen Camp & Fritid.

3. Kommuneplanens bestemmelse om bygging i strandsonen (den s.k. 50-metersregelen).

Et eventuelt formalisert festeforhold på det aktuelle arealet vil ikke automatisk medføre bygging i strandsonen. Uavhengig av arealfeste eller eierskap, vil kommuneplanens bestemmelser gjelde. Disse kan riktignok dispenseres, men både nasjonal og lokal praktisering av reglene skal være streng. I mange områder er nettopp dispensering fra denne type regler, hemmende for at allmennheten skal ha tilgang til strandsonen. I dette tilfellet vurderes etablert infrastruktur innenfor 50- meterssonen ikke hemmende på allmennhetens tilgang.

-----xOx-----

Det aktuelle arealet ligger i tilknytning til øvrig bebyggelse på adressen, og er i kommuneplanens arealdel definert som område avsatt til Fritids- og turistformål. Området er fra tidligere til en viss grad opparbeidet ved at det er anlagt brygge og båtutsettingsplass, samt en enkel bål/uteplass. På så vis vil også avtale om bruk av arealet formalisere dagens bruk.

Eiendommen er ikke en landbrukseiendom og nærmeste nabo er ved Galten, Eiendommen har så langt administrasjonen kjenner til, alltid vært en boligeiendom der det har blitt bedrevet småskala turisme i form av overnatting, fiskekortsalg m.m. Omsøkte tiltak vil derfor ikke medføre vesentlig ulempe for tradisjonell bruksrettsutøving.

Når det gjelder hensynet til friluftslivet er heller ikke fjellstyret kjent med at en omdisponering av arealet som omsøkt vil medføre vesentlig ulempe. Det er så langt Fjelloppsynet kjenner til heller ikke spesielle naturverdier som skades ved en evt omdisponering, utover tap av skog og vegetasjon. I søknaden heter det at planlagte tiltak skal utføres skånsomt og at området skal være tilgjengelig for alle. Dette er også viktig i forhold til at området omfatter en del strandsone.

Fjellstyret rådes til å stille seg positive til at det opprettes et festeforhold på ønsket tilleggsareal. At det gjennomføres tiltak som skissert i søknaden vurderes å være i henhold til kommuneplanens arealdel.

Administrasjonens forslag til uttalelse:

Engerdal fjellstyre har for sin del ingen innvendinger til at det gjøres avtale med Isterfossen camp og hytter på tilleggsarealer som omsøkt. Fjellstyret har for sin del heller ingen innvendinger til at det oppføres gapahuk og anlegges parkering som omsøkt. Det forutsettes at strandsonen i det aktuelle området fortsatt skal være tilgjengelig for allmennhetens frie ferdsel

Sak 86.21	Ark 434.8	Saksbeh.: OOps
Prinsipper vedr. rettighetshavers samtykke motorferdsel i utmark		

Saksdokumenter vedlagt:

- Brev vedr revidering av skiløypeforskrift, datert 12/2-21.
- Svarbrev/midlertidig svar datert 10/5-21
- Arbeidsnotat fra NFS: om delegering av myndighet.
- Saksframlegg sak 06.17.

Bakgrunn

Med bakgrunn i endringer av Fjellovens §12 (og motorferdselsloven) i 2015 ble fjellstyrene til lagt samtykkekompetansen etter § 10 i Motorferdselsloven. Paragrafen gir grunneier eller rettighetshaver suveren rett til å regulere motorferdsel på egen eiendom uavhengig av hvilket

vedtak motorferdselsmyndigheten fatter. Dette innebærer at kjøring bare kan skje med rettighetshavers/grunneiers samtykke og denne kan gi direktiver for hvordan kjøring kan skje i forhold til ulike interesser på eiendommen.

Engerdal fjellstyre fattet i sak 02.16 et prinsippvedtak for hvordan det skal handtere saker som gjelder rettighetshavers samtykke. Ett år senere, i sak 06.17, ble prinsippene evaluert som følge av erfaringer med ordningen. Fjellstyrets vedtak i sak 06.17. var som følger:

Fjellstyrets vedtak:

Med bakgrunn av at fjellstyret er tillagt myndighet til å begrense eller forby motorferdsel på statsallmenning (Fjellevens § 12), har Engerdal fjellstyre på prinsipielt grunnlag vurdert motorferdsel på statsallmenningen i Engerdal, og gjort følgende vurderinger:

- 1. Saker etter §§ 2, 3a) – d) og f) – j), 5 a) - f), 5a. og 5b.i Forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag ansees som hovedregel som kurante dersom kommunen har utført tilstrekkelig saksbehandling i forkant av sine vedtak. Fjellstyrets myndighet etter Fjellevens §12 delegeres til daglig leder i disse sakene.*
- 2. Kjøring som uten tvil kommer inn under motorferdselslovens § 4 og motorferdselsforskriftens §§ 2 og 3, ansees i hovedregel som kurante. Fjellstyrets myndighet etter Fjellevens §12 delegeres til daglig leder i disse sakene.*
- 3. Alle andre saker som omhandler motorferdsel på statsallmenningen ønsker fjellstyret å behandle som ordinære saker før evt samtykke til kjøring kan gis.*
- 4. Fjellstyret tar ikke stilling til grunneiers samtykke før en søknad om dispensasjon etter motorferdselselov eller -forskrift er behandlet av dispensasjonsmyndigheten.*
- 5. Denne prinsippavklaring gjelder intil videre og vil bli tatt opp til ny vurdering når fjellstyret finner det påkrevd. Dette vedtaket erstatter vedtak fattet i sak 02.16.*

Disse prinsippene har fjellstyret jobbet etter siden da. Det er imidlertid behov for å se over disse prinsippene.

Fjellstyrets vedtak innebærer bl.a. at i visse saker er samtykkekompetansen delegert fra styrekollegiet til daglig leder. Dette er noe problematisk, siden det ikke foreligger mulighet for å gjøre slik delegering i denne type saker.

Engerdal kommune har signalisert at de ønsker å innhente grunneiers samtykke før de fatter vedtak om eventuell dispensasjon. Dette er tvert imot det som fjellstyret har lagt til grunn i sine prinsipper. Fjellstyret må derfor vurdere hvorvidt dette er hensiktsmessig eller ikke.

Fjellstyret gjorde i mars i år en henvendelse til Engerdal kommune med anmodning om revidering av skiløypeforskriften. Foreløpig svar fra kommunen er at det har de ikke til hensikt å gjøre. Dette betyr at det blir et antall saker som omhandler skiløyper, der det har skjedd endringer eller tilkommet nye strekninger siden skiløypeforskriften tilkom, som nå må behandles som enkeltsaker. Slik regelverket fungerer nå, er i utgangspunktet preparering av skiløyper hjemlet dersom prepareringen skjer i regi av kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter.

Administrasjonens vurdering:

Det er derfor ønskelig at det gjøres visse endringer og klargjøringer i de retningslinjer som vedtaket i sak 06.17 gir. Det primære målet for behandling av denne type saker er at det skal være enkelt å forholde seg til for publikum, og samtidig redusere fjellstyrets eget tidsforbruk i forhold til slike saker. Antall dispensasjonssaker er veldig høyt i Engerdal sammenlignet med andre kommuner, og det er derfor viktig at handteringen av disse er smidig og minst mulig tidkrevende.

Fjellstyret i Engerdal behandler et stort antall saker hvert år. Administrasjonen ser det som uheldig og direkte skadelig dersom en skal behandle hver enkelt søknad om rettighetshavers samtykke separat. Det foreligger en stor risiko for at saksmengden vil bli for høy vinterstid, noe som også vil resultere i at andre saker blir nedprioritert. Utgangspunktet for vurderingene i denne saken er derfor å forhindre å havne i et slikt «uføre», og samtidig få et grunnlag for en akseptabel service til allmennheten.

Fjellstyret inviteres derfor til å vurdere om det er hensiktsmessig å gi samtykke på generelt grunnlag i en del av sakene. Det som bør være kurant å gi grunneiersamtykke til på generelt grunnlag er formål som er direkte hjemlet i lov og forskrift. Det er lov å kjøre på barmark, uten å søke om tillatelse, for disse formålene (Motorferdselslovens §4 og Motorferdselsforskriftens §2):

- politi, ambulanse og redningstjeneste
- offentlig oppsyns- og tilsynstjeneste
- offentlig post- og teletjeneste
- nødvendig person- og godstransport til og fra faste bosteder og i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæring (jakt, fangst, fiske og bærsanking regnes ikke som næring i denne forbindelse)
- forsvarets øvelser, forflytninger og transporter
- anlegg og drift av veier og større anlegg
- rutetransport som drives med løyve i henhold til yrkestransportloven
- nødvendig transport i forbindelse med fiskekultiveringstiltak i offentlig regi
- transport av jaktutbytte ved jakt på elg og hjort,

I tillegg er det en hjemmel (Motorferdselsforskriftens §3) for kjøring vinterstid i tillegg til det som er nevnt over for:

- nødvendig transport for drift av turistanlegg (overnattings- og serveringssteder, skiheiser med videre) som ikke ligger til brøytet bilveg
- transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk til bygging i samsvar med byggetillatelse
- opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser, når det foretas av kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter

- nødvendig transport i forbindelse med vitenskapelige undersøkelser etter oppdrag fra forskningsinstitusjon
- nødvendig transport av ved fra egen eiendom til fast bopel
- praktisk kjøretrening på nærmere fastsatte områder ved obligatorisk opplæring for snøscooterførere
- transport i forbindelse med kommunalt organiserte akuttiltak for å redusere risikoen for påkjørsel av elg og annet hjortevilt ved veg eller jernbane
- nødvendig søk etter skadet storvilt utenom ordinær jakt når søket foregår i regi av kommunen

Så kommer en rekke formål det kan gis dispensasjon til kjøring etter søknad (Motorferdselsforskriftens §5):

- ervervsmessig transport (leiekjøring)
- transport for funksjonshemmede
- transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ikke ligger tilknyttet bilveg
- kjøring i utmarksnæring
- transport av ved utover det som er direkte tillatt uten søknad
- gruppeturer til bestemte turmål for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller ideelle organisasjoner
- utkjøring og tilsyn med jervebåser som er tillatt av statsforvalteren
- utkjøring av åte og åtebuer i forbindelse med felling av jerv

Generelt er det på statsallmenningen flest saker knyttet til Motorferdselsforskriftens §5. I de aller fleste tilfeller ansees det som kurant å gi rettighetshavers samtykke i denne type saker. Unntaket kan være dispensasjoner etter §5b) (funksjonshemming), der fjellstyret i sine høringsuttalelser i forbindelse med etablering av snøskuterløyper har bedt kommunen om å evaluere ordningen med å gi dispensasjoner for kjøring til fiskevann. Dette med bakgrunn i at snøskuterløypene er lagt innom en rekke vann, nettopp med begrunnelse i å gi personer med funksjonsnedsetting fiskemuligheter. Det er derfor nå delte meninger hos allmenningen om det er nødvendig å fortsette praksisen med å innvilge dispensasjoner som tidligere. Når denne praksisen videreføres, vil i realiteten den totale motorferdselen i allmenningen bli økt. På statsallmenningen er det fremst kjøring til Kroketsjøen, Hognsjøen og Blakksjøen som er omfattet av denne dispensasjonsparagrafen. Til Kroketsjøen (og Krokettjøenna) er det nå egen skuterløype, slik at dispensasjon for kjøring dit burde være unødvendig. Kjøring etter §5b) til Hognsjøen og Blakksjøen etter tidligere trasè fra Kviltan, har opphørt som følge av at det ikke gis dispensasjon til kjøring gjennom naturreservatet. Det jobbes nå med å finne alternative trasè utenfor verneområdet, men på statsallmenningen vurderes dette som vanskelig uten at en kommer i konflikt med skiløyper. Volsjøen er et annet vann der det i dag er en del som har dispensasjon etter §5b). Her har det også vært framført misnøye blant dem som ikke innehar dispensasjon om at skutertrafikken er negativ for naturopplevelsen og medfører støy. Dette har medført at flere har meddelt fjellstyret at de ikke lenger anser det som attraktivt å legge

turen dit. Dersom fjellstyret velger å ikke gi rettighetshavers samtykke for kjøring dit, vil det derfor skape misnøye hos de som har slik dispensasjon, mens det vil medføre jubel hos dem som ikke ønsker motorferdsel der.

I tillegg til det som er nevnt over, er det et antall s.k. «§6-saker». Dette er formål som ikke kommer inn under noe av det som er opplistet over. I Engerdal er det også et relativt stort antall slike saker som gjelder både barmarkskjøring og kjøring vinterstid.

I Engerdal har det blitt gitt dispensasjoner for barmarkskjøring for vedkjøring ihht vedutvisning, kjøring til hytte langs eksisterende traktorvei (altså vei som ikke holder standard som skogsbilvei), tiltak langs snøskuterløyper m.m. Det er relativt få slike saker pr år.

I tillegg nevnes at det i visse tilfeller kan oppstå «gråsoner» i forhold til om dispensasjon er påkrevd. Veier som ikke er opparbeidet for kjøring med vanlig bil regnes også som utmark. Det er altså forbudt å kjøre med for eksempel firehjulsdrevet jeep på traktorveier i skogen. Det vil også oppstå et definisjonsspørsmål knyttet til når igjensnødd vei overgår til å defineres som utmark.

Når det gjelder øvingsvirksomhet for lokale hjelpekorps etc., så krever heller ikke slik kjøring dispensasjon forutsatt at kjøringen er godkjent av politiet gjennom øvingsplan. I slike tilfeller kan grunneier faktisk nekte kjøring. Spørsmålet for fjellstyret i slike saker som dreier seg om øving er kanskje ikke først og fremst et spørsmål om å nekte øvingsaktivitet, men snarere å ha mulighet til å mene noe om den og kunne gi direktiver om hvordan man vil at kjøring skal foregå. Administrasjonen er av den oppfatning at det er bra å ha en dialog i disse sakene.

Utover det som er nevnt her, må også søker forholde seg til bestemmelsene i hvert enkelt verneområde. Disse kan sette ytterligere begrensinger eller forutsetninger for motorferdsel. Det er alltid verneområdemyndigheten som eventuelt gir slike tillatelser.

Om motorfartøy på vann motorbåt:

Bruk av motorfartøy (herunder også elektrisk båtmotor) i vann og vassdrag er regulert gjennom en egen kommunal forskrift. Det er de senere åra ikke gitt dispensasjoner fra denne forskriften. Så lenge ferdsel med motorisert flytefarkost utenfor de områdene der det er tillatt, ikke forekommer eller forekommer i begrenset omfang, er administrasjonen av den oppfatning at denne type saker kan behandles som enkeltsaker når de dukker opp. Verdt å merke seg er også at vannskuter etter hvert har blitt mer vanlig.

Om luftfartøy.

Landing og start med luftfartøy er som hovedregel forbudt i utmark og vassdrag. Landing og start er likevel tillatt i forbindelse med en rekke nytteformål angitt i loven, for eksempel:

- politi-, rednings- og oppsynstjeneste
- offentlig post- og teletjeneste
- anlegg og drift av offentlige veier og anlegg

Kommunen kan i tillegg gjennom forskrift eller bestemmelse si hvor det er lovlig å lande med luftfartøy i kommunen. I Engerdal er landing og start med motordrevet luftfartøy er tillatt på Femund ved Femundshytten, Haugen, Elgå og Femundsenden. På Langsjøen ved Johnsgård, på Grøvelsjøen ved Sylen, på Vurrusjøen, lille Engeren og den del av Engeren som ligger i Engerdal kommune.

Om fjellstyrenes mulighet til å delegere myndighet til daglig leder.

De fleste fjellstyrer med en daglig leder har en eller annen form for delegasjonsavklaring mellom styret og ansatte. I Engerdal fjellstyre foreligger det et eget «Reglement, retningslinjer og stillingsbeskrivelser», som dels gir instruksjon for hvordan samhandling og arbeidsfordeling skal være. Dette styringsdokumentet gir for så vidt ingen detaljert oversikt over hvilke saker daglig leder kan gjøre vedtak i. Derfor er det bare i unntakstilfeller, f.eks av tidshensyn og da i saker som ikke er av prinsipiell art, at daglig leder fatter vedtak eller gir Fjellstyrets samtykke.

Fjelloven gir i utgangspunktet få muligheter til å delegere saker fra styret til administrativt nivå. Eksempelvis kjenner vi til en sak i annet fjellstyre der daglig leder avslo ønsket om rettighetshavers samtykke i en motorferdsels sak. Denne saken ble påklaget med begrunnelse i at dette forholdet ikke kunne delegeres fra styret. Det er altså styrekollegiet som har vedtaksmyndigheten, og har i utgangspunktet ikke hjemmel i Fjelloven til å delegere den. Det anføres for ordens skyld at vedtaket om ikke å gi samtykke fra fjellstyrets side i motorferdselsaker, ikke kan påklages siden det omhandler et privatrettslig område.

Et dilemma med rettighetshavers samtykke på statsallmenningen i Engerdal er at siden Statskog i realiteten hadde gitt samtykke på generelt grunnlag, er det ingen tradisjon for å måtte innhente slik. Når endringen i Fjelloven ble gjort i 2015, informerte Fjellstyret om at det nå var fjellstyret som kunne gi rettighetshavers samtykke i forkant av de to påfølgende vintersesongene. Sjøl om det ettertrykkelig står i dispensasjonen at slikt samtykke skal foreligge før kjøring finner sted, er det fortsatt slik at en del ikke innhenter dette samtykket. Hvorfor det er slik kan nok skyldes flere ting.

Risiko ved å gi rettighetshavers samtykke på prinsipielt grunnlag.

Dersom fjellstyret ønsker å gi samtykke i motorferdselsaker på generelt grunnlag, vil det fortsatt være mulig å handtere saker der kjøring ikke har skjedd i henhold til gitt dispensasjon eller der kjøring viser seg å påføre andre viktige interesser vesentlig ulempe. Dette krever at

fjellstyret følger med på hvilke vedtak som gjøres, og at kjøring skjer som forutsatt. Dersom det oppstår ulempe eller kjøring er direkte ulovlig kan fjellstyret trekke sitt samtykke tilbake.

Om saksgang og rettighetshavers tillatelse.

Fjellstyret har som nevnt hatt som utgangspunkt at det skal foreligge dispensasjon før det tas stilling til rettighetshavers samtykke. Kommunen ønsker nå, med henvisning til endrede saksbehandlingsrutiner, at det skal være tvert om. Dersom det ikke foreligger dispensasjon er det heller ikke noe konkret grunnlag for å vurdere rettighetshavers samtykke. Derfor bør fjellstyret holde fast på prinsippet om at det skal foreligge dispensasjon for kjøringen før det kan gis rettighetshavers samtykke.

Kommunen må uansett behandle en søknad, uavhengig av om det foreligger samtykke fra rettighetshaver eller ikke.

Spesielt om skiløyper, hundeløyper og mosjonsspor.

Et annet moment som en ser er forholdet til skiløyper, og evt justering av traseer. Her gjelder en kommunal forskrift som er vedtatt i 2007 av kommunestyret. De fleste skiløyper er godkjent for preparering gjennom denne. Det er noen løyper som etter forskriften krever dispensasjonsbehandling fra lokal motorferdselsmyndighet side. (Dispensasjoner er gitt for flere sesonger i disse tilfellene). I tillegg har det kommet til nye traseer etter 2007, og kommunen har etablert en praksis med å gi privatpersoner dispensasjon for preparering av skiløyper. Administrasjonen er av den oppfatning at disse skiløyper som kan prepareres ihht til forskriften er kurante, og at de dessuten allerede har grunneiers (Statskog) godkjenning. De løypene som kan prepareres etter dispensasjon, bør også være kurant å gi grunneiers samtykke dersom de hadde vært inntatt i en overordnet plan eller revidert forskrift.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Med bakgrunn av at fjellstyret er tillagt myndighet til å begrense eller forby motorferdsel på statsallmenning (Fjellevens § 12), har Engerdal fjellstyre på prinsipielt grunnlag vurdert motorferdsel på statsallmenningen i Engerdal, og gjort følgende vurderinger:

1. Fjellstyret tar ikke stilling til rettighetshavers samtykke før en søknad om dispensasjon etter motorferdselslov eller -forskrift er behandlet av dispensasjonsmyndigheten.
2. Saker som uten tvil kommer inn under motorferdselslovens § 4 og motorferdselsforskriftens §§ 2 og 2a er direkte hjemlet, og fjellstyret kan på generelt grunnlag gi rettighetshavers samtykke ihht Motorferdselslovens §10. Øvingsvirksomhet skal være fastsatt i egen plan.

3. Saker som uten tvil kommer inn under motorferdselsforskriftens §§ 3a) – d) og f) – j), er direkte hjemlet, og fjellstyret kan på generelt grunnlag gi rettighetshavers samtykke ihht Motorferdselslovens §10.
4. Saker som faller inn under motorferdselsforskriftens §3e) (Skiløyper) og saker som omhandler hundetreningsløyper, mosjonsspor eller lignende etter motorferdselsforskriftens §6, anses også kurante dersom de følger av en overordnet kommunal plan eller forskrift. Her må trasé være kartfestet, tidsrom for preparering være definert og ansvarlig (kommune, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrift) være kjent. Slike saker ansees i hovedsak som kurant og Fjellstyret kan på prinsipielt grunnlag gi rettighetshavers samtykke.
5. Rettighetshavers samtykke for preparering av skispor, hundeløyper eller mosjonsspor etter dispensasjon til privatpersoner, eller dersom slike løyper ikke følger av overordnet plan, gis i prinsipp ikke.
6. Saker som kommer inn under motorferdselsforskriftens §§ 5 a), c) - f), 5a og 5b ansees som hovedregel kurante, dersom kommunen har utført tilstrekkelig saksbehandling i forkant av sine vedtak. Fjellstyrets gir på prinsipielt grunnlag rettighetshavers samtykke for kjøring i disse sakene.
7. I saker som kommer inn under motorferdselsforskriftens §§ 5 b) gir ikke Fjellstyret rettighetshavers samtykke, siden behovet ansees dekket gjennom etablerte snøskuterløyper.
8. Alle andre saker som omhandler motorferdsel på statsallmenningen, ønsker fjellstyret å behandle som ordinære saker før evt samtykke til kjøring kan gis.
9. Der fjellstyret har gitt sitt samtykke etter Motorferdselslovens §10 og Fjellevens §12, vil samtykket kunne trekkes tilbake dersom det skjer brudd på vilkår.
10. Fjellstyret legger til grunn prinsippet i Naturmangfoldlovens §11 om at eventuell skade ved motorferdsel på statsallmenningen i Engerdal skal erstattes på tiltakshavers bekostning.
11. Denne prinsippavklaring gjelder intil videre og vil bli tatt opp til ny vurdering når fjellstyret finner det påkrevd. Dette vedtaket erstatter vedtak fattet i sak 06.17.

Sak 87.21	Ark 434.1	Saksbeh.: OOps
Rettighetshavers samtykke motorferdsel i utmark – Skiløype Veslbuvika		

Saksdokumenter vedlagt:

- Brev fra Engerdal kommune med vedlegg, datert 6/10-21.
- Høringssvar fra Statskog sf, datert 3/11-21.

Bakgrunn

Engerdal kommune ber om fjellstyrets uttalelse og rettighetshavers samtykke etter Motorferdselslovens §10 avklares i sak der det søkes om preparering av skiløype. Engerdal kommune skriver at de har endret sine rutiner, slik at de ønsker at grunneiersamtykket er avklart før de behandler søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark.

Løypene det søkes om er

- Skiløypeforskriftens (K.sak 07/10) løype 37 «Rundløype nord/sør for Veslbuvika hytteområde (6 km)»
- Strekningen Båtvika – Veslbuvika langs eksisterende trasè for dispensasjonskjøring ihht til Motorferdselsforskriftens §5c. Denne strekningen er ikke i Skiløypeforskriften, men har sin hjemmel i et eget vedtak og dispensasjonen er følgelig tidsbegrenset.

I henhold til Fjellevens § 12 har fjellstyre innhentet uttalelse fra Statskog SF. I tillegg har det vært nødvendig å innhente uttalelse fra Svahken sijte, siden løypene påvirker reindriften i området. Svar derfra foreligger ikke ved utsendelse av møtepapirer.

Fjellstyret avgir i saken sin uttalelse etter §12 i Fjelleven og §10 i Motorferdselsloven. Fjellstyret har gjennom dette mulighet til å begrense eller forby motorferdsel i statsallmenningen, og kan sette betingelser og avgrensinger for kjøringen.

Administrasjonens vurdering

Sentralt i vurderingen av denne saken er den s.k. Skiløypeforskriften som kommunestyret vedtok i 2007. Saken viser egentlig at det hadde vært hensiktsmessig at denne forskriften hadde fått en revidering, slik at det forelå en helhetlig plan for skiløyper i kommunen. Fjellstyret gjorde henvendelse til kommunen om dette i februar i år, med begrunnelse om at forskriften begynner å bli utdatert som styringsdokument. I dette eksempelet hadde en revidering gitt avklaring på det Femund Vest Hytteeierforening nå må søke om. I tillegg hadde en slik forskrift eller plan gjort søknadsbehandling overflødig.

For fjellstyrets del vil vurderingene i saken være flere. I utgangspunktet vurderes preparering av skispor som følger en helhetlig plan som ukomplisert, gitt at det har vært en prosess rundt arbeidet med forskriften. Den nevnte skiløypeforskriften i Engerdal er vedtatt før fjellstyret fikk myndighet til å gi grunneiersamtykket, men det forutsettes at det har vært en grundig prosess før kommunestyret fattet sitt vedtak. En må derfor utgå fra at Statskog, som da hadde myndighet til å gi grunneiersamtykket, har godkjent de løyper som ligger inne i forskriften. For en del av dem foreligger også en egen avtale.

For fjellstyrets del vil hensynet til reindriften i området være sentralt. Det foreligger foreløpig ingen uttalelse fra reindriftnæringen, slik at deres syn er ikke kjent ved utsendelse av saken.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Engerdal fjellstyre anser at søknaden fra Femund Vest Hytteforening om preparering av skispor i utgangspunktet kunne vært hjemlet i Motorferdselsforskriftens §3, dersom den hadde vært utført av et idrettslag, turlag m.v. Gjennom en kommunal skiløypeforskrift eller – plan ville nødvendig hensyn til andre interesser kunne ivaretas, forutsatt at det følger av en prosess. Fjellstyret anmoder derfor Engerdal kommune om å revidere sin skiløypeforskrift.

Engerdal fjellstyre kan for sin del gi rettighetshavers samtykke til preparering av skispor som omsøkt, forutsatt at øvrige interesser gjør det. Det må derfor innhentes godkjenning fra reindriftsnæringen før preparering kan skje. For framtiden må omsøkte løyper inn i en kommunal skiløypeforskrift eller -plan.

Sak 88.21	Ark 434.1	Saksbeh.: OOps
Rettighetshavers samtykke motorferdsel i utmark – Skiløype Elgå		

Saksdokumenter vedlagt:

- Brev fra Engerdal kommune datert 6/10-21, med vedlegg.
- Høringssvar fra Statskog SF, datert 3/11-21.
- Høringssvar fra Svahken sijte, datert 8/11-21.

Bakgrunn

Engerdal kommune ber om fjellstyrets uttalelse og rettighetshavers samtykke etter Motorferdselslovens §10 avklares i sak der det søkes om preparering av skiløype. Engerdal kommune skriver at de har endret sine rutiner, slik at de ønsker at grunneiersamtykket er avklart før de behandler søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark.

Løypene det søkes om er

- Skiløypeforskriftens (K.sak 07/10) løype 56 «Tjønnodden Hyttefelt – sørover etter skogsbilvei – Vestsiden av Tjønnoddvola (5,2 km). Denne ønskes også preparert hele sesongen, dvs også før 1. februar.
- Strekningen Dalset – Volsjøen – Hansbekksetra – inn på løypa fra Tjønnodden, se over. Denne strekningen er ikke i Skiløypeforskriften, men har sin hjemmel i et eget vedtak og dispensasjonen er følgelig tidsbegrenset. Aller helst ønsker Elgå IL at denne strekningen også tas inn i skiløypeforskriften.

I henhold til Fjellevens § 12 har fjellstyre innhentet uttalelse fra Statskog SF. I tillegg har det vært nødvendig å innhente uttalelse fra Svahken sijte, siden løypene påvirker reindriften i området. Deres uttalelse er vedlagt saken.

Fjellstyret avgir i saken sin uttalelse etter §12 i Fjellevens og §10 i Motorferdselsloven. Fjellstyret har gjennom dette mulighet til å begrense eller forby motorferdsel i statsallmenningen, og kan sette betingelser og avgrensinger for kjøringen.

Administrasjonens vurdering

Sentralt i vurderingen av denne saken er den s.k. Skiløypeforskriften som kommunestyret vedtok i 2007. Saken viser egentlig at det hadde vært hensiktsmessig at denne forskriften

hadde fått en revidering, slik at det forelå en helhetlig plan for skiløyper i kommunen. Fjellstyret gjorde henvendelse til kommunen om dette i februar i år, med begrunnelse om at forskriften begynner å bli utdatert som styringsdokument. I dette eksempelet hadde en revidering gitt avklaring på det Elgå IL nå må søke om. I tillegg hadde en slik forskrift eller plan gjort søknadsbehandling overflødig.

For fjellstyrets del vil vurderingene i saken være flere. I utgangspunktet vurderes preparering av skispor som følger en helhetlig plan som ukomplisert, gitt at det har vært en prosess rundt arbeidet med forskriften. Den nevnte skiløypeforskriften i Engerdal er vedtatt før fjellstyret fikk myndighet til å gi grunneiersamtykket, men det forutsettes at det har vært en grundig prosess før kommunestyret fattet sitt vedtak. En må derfor utgå fra at Statskog, som da hadde myndighet til å gi grunneiersamtykket, har godkjent de løyper som ligger inne i forskriften. For en del av dem foreligger også en egen avtale.

Prinsippet har vært at løype 56 kan prepareres etter 1 februar. Søker skriver i søknaden at det ikke foreligger noen dokumentasjon som grunngir hvorfor den ikke kan prepareres hele vinteren. Det kan synes noe merkelig at slik dokumentasjon ikke finnes i noe underlagsmateriale i forbindelse med det arbeidet som har vært i flere runder om revidering av skiløypeforskriften. En må gå ut fra at bestemmelsen er for å hensynta bl. a. reindriften i området.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Engerdal fjellstyret anser at søknaden fra Elgå IL om preparering av skispor i utgangspunktet er hjemlet i Motorferdselsforskriftens §3. Gjennom en kommunal skiløypeforskrift eller – plan ville nødvendig hensyn til andre interesser kunne ivaretas, forutsatt at det følger av en prosess. Fjellstyret anmoder derfor Engerdal kommune om å revidere sin skiløypeforskrift.

Engerdal fjellstyre kan for sin del gi rettighetshavers samtykke til preparering av Skiløypeforskriftens løype 56 etter 1. februar. Likeledes kan fjellstyret gi sitt samtykke til at strekningen Dalset – Volsjøen – Hansbekksetra – inn på løypa fra Tjønnodden prepareres ihht gitt dispensasjon. For fremtiden må denne omsøkte strekningen inn i en kommunal skiløypeforskrift eller -plan.

Sak 89.21	Ark 434.1	Saksbeh.: OOps
Rettighetshavers samtykke motorferdsel i utmark – tilførsels- og lufteløype Sølenstua		

Saksdokumenter vedlagt:

- Brev fra Engerdal kommune datert 7/10-21, med vedlegg.
- Høringssvar fra Statskog SF, datert 3/11-21.

Bakgrunn

Engerdal kommune ber om fjellstyrets uttalelse og rettighetshavers samtykke etter Motorferdselslovens §10 avklares i sak der det søkes om preparering av skiløype. Engerdal kommune skriver at de har endret sine rutiner, slik at de ønsker at grunneiersamtykket er avklart før de behandler søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark.

Løypene det søkes om er en ekstra sløyfe på Skiløpeforskriftens løype nr 38, slik at det blir en tilførselsløype til Femundsundet Storhytte og at det blir et ekstra tilbud om ei «kortløype» i området for lufting av hunder m.m.

Fjellstyret avgir i saken sin uttalelse etter §12 i Fjelloven og §10 i Motorferdselsloven. Fjellstyret har gjennom dette mulighet til å begrense eller forby motorferdsel i statsallmenningen, og kan sette betingelser og avgrensinger for kjøringen.

Administrasjonens vurdering

Sentralt i vurderingen av denne saken er den s.k. Skiløpeforskriften som kommunestyret vedtok i 2007. Saken viser egentlig at det hadde vært hensiktsmessig at denne forskriften hadde fått en revidering, slik at det forelå en helhetlig plan for skiløyper i kommunen. Fjellstyret gjorde henvendelse til kommunen om dette i februar i år, med begrunnelse om at forskriften begynner å bli utdatert som styringsdokument. I dette eksempelet hadde en revidering gitt avklaring på det Sølen Løype og Fritidsservice nå må søke om. I tillegg hadde en slik forskrift eller plan gjort søknadsbehandling overflødig.

For fjellstyrets del vil vurderingene i saken være flere. I utgangspunktet vurderes preparering av skispor som følger en helhetlig plan som ukomplisert, gitt at det har vært en prosess rundt arbeidet med forskriften. Den nevnte skiløpeforskriften i Engerdal er vedtatt før fjellstyret fikk myndighet til å gi grunneiersamtykket, men det forutsettes at det har vært en grundig prosess før kommunestyret fattet sitt vedtak. En må derfor utgå fra at Statskog, som da hadde myndighet til å gi grunneiersamtykket, har godkjent de løyper som ligger inne i forskriften. For en del av dem foreligger også en egen avtale.

Fjellstyret er ikke kjent med at omsøkte løype har medført ulempe for noen interesser i området. På så vis er det kurant å godkjenne løypa ihht Motorferdselslovens §10. Fjellstyret har også tidligere gitt rettighetshavers samtykke til preparering av denne løypa.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Engerdal fjellstyret anser at søknaden fra Sølven Løype og Fritidsservice om preparering av skiløype i utgangspunktet er hjemlet i Motorferdselsforskriftens §3. Gjennom en kommunal skiløypeforskrift eller – plan ville nødvendig hensyn til andre interesser kunne ivaretas, forutsatt at det følger av en prosess. Fjellstyret anmoder derfor Engerdal kommune om å revidere sin skiløypeforskrift.

Engerdal kommune kan for sin del gi rettighetshavers samtykke til preparering av skispor som omsøkt, forutsatt at øvrige interesser gjør det. For framtiden må denne omsøkte strekningen inn i en kommunal skiløypeforskrift eller -plan.

Sak 90.21	Ark 434.1	Saksbeh.: OOps
Rettighetshavers samtykke motorferdsel i utmark – Skiløype Skjærbekktjøna		

Saksdokumenter vedlagt:

- Brev fra Engerdal kommune datert 20/10-21, med vedlegg.
- Høringssvar fra Statskog SF, datert 3/11-21.
- Rettighetshavers samtykke av 29/12-20, samt brev til Remi Bårdli datert 12/2-21.

Bakgrunn

Engerdal kommune ber om fjellstyrets uttalelse og rettighetshavers samtykke etter Motorferdselslovens §10 avklares i sak der det søkes om preparering av skiløype. Engerdal kommune skriver at de har endret sine rutiner, slik at de ønsker at grunneiersamtykket er avklart før de behandler søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark.

Løypene det søkes om er fra Kirkemoen i Søre Elvdal, oppover veien i Skjærbekkdalen, forbi Tangjota og opp på fjellet og videre til Skjærbekktjøna.

I henhold til Fjellovens § 12 har fjellstyre innhentet uttalelse fra Statskog SF.

Fjellstyret avgir i saken sin uttalelse etter §12 i Fjelloven og §10 i Motorferdselsloven. Fjellstyret har gjennom dette mulighet til å begrense eller forby motorferdsel i statsallmenningen, og kan sette betingelser og avgrensinger for kjøringen.

Administrasjonens vurdering

Sentralt i vurderingen av denne saken er fjellstyrets handtering av samtykket til Remi Bårdli, som ble gitt administrativt den 29. desember 2020. Etter at denne saken ble referert i styremøtet den 9/2-21, ble Bårdli tilskrevet med presisering om at rettighetshavers samtykke kun gjaldt ut vintersesongen 2020/21. Deretter ville det ikke gis rettighetshavers samtykke.

Dette med begrunnelse i at det etter fjellstyrets syn ikke forelå dispensasjonsgrunn. Denne oppfatningen ble for så vidt også delt av Engerdal kommune.

Engerdal fjellstyret har også tidligere gitt sitt samtykke til Kåre Johny Øien. Da med forutsetninger om at det bl.a. skal kjøres med sporkjelke.

Med bakgrunn i forrige vinters vurdering i saken, og det svar som er gitt Remi Bårdli, er administrasjonen av den klare oppfatning at det ikke bør gis rettighetshavers samtykke for preparering av skispor i denne saken. Dette også fordi det foreligger tvilsom dispensasjonsgrunn, all den tid det er en privatperson som søker og det foreligger et eksisterende skiløypetilbud i området. Denne skiløypa forefinnes dog ikke i kommunens skiløypeforskrift fra 2007, men prepareres i regi av Søre Elvdal vel. Fjellstyret har bl.a. støttet denne løypekjøringa økonomisk.

På generelt grunnlag må en utgå fra at privatpersoners ønske om å preparere skispor til isfiskevann i utgangspunktet har et privat motiv. Det vil derfor være en uheldig utvikling dersom det gis dispensasjoner for slik preparering i utstrakt omfatning. Det vil derfor alltid kunne stilles spørsmålsteget ved om allmennheten er tjent med det eller ikke. Dersom løypa hadde ligget inne i en helhetlig plan, ville saken også stilt seg noe annerledes. Da ville en lettere kunne tatt hensyn til ulike interesser mer helhetlig. Hadde dessuten prepareringen skjedd i regi av et idrettslag e.l. ville behovet for å dispensere fra motorferdselsforskriften heller ikke vært tilstede.

Med bakgrunn i forrige vinters vurdering av skiløypepreparering i området, rådes fjellstyret til ikke å gi rettighetshavers samtykke i saken.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Engerdal fjellstyre gir ikke rettighetshavers samtykke ihht Motorferdselslovens §10 og Fjellevens §12, til preparering av skispor fra Kirkemoen i Søre Elvdal og opp Skjærbekkdalen forbi Tangjota. Dette med begrunnelse i at Fjellstyret ikke anser det foreligger dispensasjonshjemmel for slik skiløype, og at det er skiløypetilbud i området. Omsøkte strekning følger heller ikke av en overordnet skiløypeforskrift eller -plan. Forrige vinter forelå det i tillegg 2 dispensasjon for privatpersoner for preparering av skiløype i samme område. Dette anser Fjellstyret er en uønsket praksis og ønsker derfor ikke skiløype i området som omsøkt.

Sak 91.21	Ark 434.1	Saksbeh.: OOps
Rettighetshavers samtykke motorferdsel i utmark – Skiløype Blokkodden/badestranda – Sørsjøen.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Brev fra Engerdal kommune datert 18/10-21, med vedlegg.
- Høringssvar fra Statskog SF, datert 3/11-21.

Bakgrunn

Engerdal kommune ber om fjellstyrets uttalelse og rettighetshavers samtykke etter Motorferdselslovens §10 avklares i sak der det søkes om preparering av skiløype. Engerdal kommune skriver at de har endret sine rutiner, slik at de ønsker at grunneiersamtykket er avklart før de behandler søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark.

Løypene det søkes om er en skiløype fra badestranda og Blokkodden-parkeringa på Drevsjø til Sørsjøbua og videre over til Sørjotvegen inn på eksisterende skiløypetrase. Det ønskes også en påkoblingsløype fra Hogstad. Det er også tidligere gitt samtykke til preparering av denne løypa. Prepareringen utføres på vegne av Drevsjø stedsgruppe. Hensikten er å gi flere fastboende i Drevsjøgrena lett tilgang til en skiløypetrasè.

Fjellstyret avgir i saken sin uttalelse etter §12 i Fjellevnen og §10 i Motorferdselsloven. Fjellstyret har gjennom dette mulighet til å begrense eller forby motorferdsel i statsallmenningen, og kan sette betingelser og avgrensinger for kjøringen.

Administrasjonens vurdering

Sentralt i vurderingen av denne saken er den s.k. Skiløypeforskriften som kommunestyret vedtok i 2007. Saken viser egentlig at det hadde vært hensiktsmessig at denne forskriften hadde fått en revidering, slik at det forelå en helhetlig plan for skiløyper i kommunen. Fjellstyret gjorde henvendelse til kommunen om dette i februar i år, med begrunnelse om at forskriften begynner å bli utdatert som styringsdokument. I dette eksempelet hadde en revidering gitt avklaring på det som det nå må søke om. I tillegg hadde en slik forskrift eller plan gjort søknadsbehandling overflødig dersom prepareringen hadde blitt gjort i regi av lokalt idrettslag e.l.

For fjellstyrets del vil vurderingene i saken være flere. I utgangspunktet vurderes preparering av skispor som følger en helhetlig plan som ukomplisert, gitt at det har vært en prosess rundt arbeidet med forskriften. Den nevnte skiløypeforskriften i Engerdal er vedtatt før fjellstyret fikk myndighet til å gi grunneiersamtykket, men det forutsettes at det har vært en grundig prosess før kommunestyret fattet sitt vedtak. En må derfor utgå fra at Statskog, som da hadde myndighet til å gi grunneiersamtykket, har godkjent de løyper som ligger inne i forskriften. For en del av dem foreligger også en egen avtale.

Fjellstyret er ikke kjent med at omsøkte løype har medført ulempe for noen interesser i området. På så vis er det kurant å godkjenne løypa ihht Motorferdselslovens §10. Fjellstyret har også tidligere gitt rettighetshavers samtykke til preparering av denne løypa.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Engerdal fjellstyret anser at søknaden fra Drevsjø Stedsgruppe om preparering av skispor i utgangspunktet er hjemlet i Motorferdselsforskriftens §3. Gjennom en kommunal skiløypeforskrift eller – plan ville nødvendig hensyn til andre interesser kunne ivaretas, forutsatt at det følger av en prosess. Fjellstyret anmoder derfor Engerdal kommune om å revidere sin skiløypeforskrift.

Engerdal fjellstyre kan for sin del gi rettighetshavers samtykke til preparering av skispor som omsøkt. For fremtiden må denne omsøkte strekningen inn i en kommunal skiløypeforskrift eller -plan.

Sak 92.21	Ark 434.1	Saksbeh.: OOps
Godkjenning av ny avtale vedr. snøskuterløyper på statsallmenningen.		

Saksdokumenter vedlagt:

- Avtale om tilrettelegging og merking av snøskuterløyper på statsallmenningen.
ETTERSENDES
- Høringssvar (utsendt på e-post den 8. og 9. nov).

Bakgrunn.

Engerdal kommune har til hensikt å vedta ny forskrift om snøskuterløyper i Engerdal kommune. Forslaget er i realiteten ganske likt den forskriften som ble vedtatt i fjor høst, som Statsforvalteren senere opphevet. Det har nå i høst vært ny høringsperiode, og Fjellstyret har gitt høringsinnspill i brev av 25/10-21.

Siden snøskuterløyper ble etablert i 2016, har Fjellstyret, kommunen og Statskog SF hatt en avtale som regulerer parts- og ansvarsforhold m.m. Dagens avtale gjelder fram til den 14. desember i år.

Fjellstyret uttalte i sitt høringssvar i oktober bl.a. at:

- *Engerdal kommune skal innhente grunneiers samtykke fra fjellstyret før det gjøres vedtak om revidert forskrift om snøskuterløyper, jfr Statsforvalterens klageavgjørelse av 18/5-21.*
- *Grunneiersamtykket gis ved avtaleinngåelse.*

Det foreligger nå forslag til ny avtale fra Engerdal kommune. Forslag til ny avtale legges derfor fram for fjellstyret for endelig godkjenning.

Administrasjonens vurdering.

Gjeldende avtale er nr 5 i rekken siden ordningen med snøskuterløyper ble realisert. Det er en trepartsavtale, og for Fjellstyrets del er det denne avtalen som gir det formelle rettighetshaversamtykket jfr Motorferdselslovens §10 og Fjellevens §12. I tillegg regulerer den en grunndisponering i statsallmenningen, slik at fjellstyret er meningsberettiget ift å definere hvordan bruken skal skje.

Avtalen bygger på en mal som en rekke sentrale parter har vært involvert i på sentralt nivå. Stort sett har avtalen fungert tilfredsstillende på de fleste punkter. Det som fjellstyret har vært opptatt av er bl.a. at det skal finnes et tilbakemeldingssystem, slik at Statskog SF og Fjellstyret blir informert skriftlig når løypene er klargjort for åpning hver sesong og når løypestraseen er ryddet ihht til avtalen ved sesongens slutt. Videre har fjellstyret bl.a. vært opptatt av at avtalen skal regulere (punktvis opplisting):

- At løypestrekninger faktisk går der kommunestyret har vedtatt.
- Løypestrekningene er koordinatfestet.
- At det på visse steder tilrettelegges for rasting.
- At merkemateriell er mest mulig naturlig og miljøvennlig. Eksempelvis ønsker hverken fjellstyret eller Statskog plastikk som merkemateriale.
- At infrastruktur som parkeringer og informasjon i tilknytning til løypa er etablert og tydelig.

En del av de interesser som fjellstyret er opptatt av, så som forhold til reindrift, friluftsliv og naturverdier (jfr fjellevens §12), er også innarbeidet i selve forskriften og er derfor ikke tatt med i avtalen.

Det vil ved inngåelse av ny avtale bli en vurdering om avtaleperiodens varighet. Fjellstyret hadde ved oppstart den oppfatningen at en i første omgang ikke har ønsket mer enn to driftssesongers varighet. Utover at dette viser seg praktisk fordelaktig nettopp fordi det er behov for justeringer etter en har høstet erfaringer, er poenget også viktig i forhold til at fjellstyret er opptatt av ringvirkningene av etableringen.

Sett fra kommunen side er det nok ønskelig med en lengst mulig avtaleperiode for å skape langsiktighet i forhold til investeringer i infrastruktur m.m. Fjellstyret har mange avtaler med mange ulike parter. Disse er lagt opp til å styrebehandles en gang pr fjellstyreperiode, dvs at de normalt har en varighet på 4-5 år. Et annet forhold en kan se til, er Seterforskriftens bestemmelse om at det for seterhus som er fallen i det fri kan inngås avtale for inntil 10 år av gangen om å ha husa stående vederlagsfritt. Det kan derfor være problematisk for fjellstyret å inngå avtale i denne saken for flere tiår fram i tid. Nå er det fra kommunens side foreslått en avtaleperiode for 1 år og det vurderes som kurant.

Prosessen med forskrift og etablering av nye løypestrekninger høsten og vinteren 2020/21, viste at meningene om etableringen av snøskuterløyper er delte. Eksempelvis endte klagesaksbehandling hos Fylkesmannen med at kommunestyrets vedtak ble opphevet. Så lenge det var klart at det kom til å bli klagesaksbehandling, visste ikke fjellstyret om det var de endelige løypestrekningene det ble gjort avtale om. På så vis var det hensiktsmessig at

avtalen ble gjort for ett år, slik Engerdal kommune foreslo. En rask gjennomgang av innkomne høringssvar i denne omgangen og Statsforvalterens brev av 18/5-21, viser at det ikke er usannsynlig at det blir klagebehandling denne gangen heller. Å lage avtale for mange år framover kan derfor være uhensiktsmessig.

Malen som er brukt som grunnlag for avtalen, er en felles mal som er utarbeidet av Statskog SF, NFS, Norges Skogeierforbund m.fl. Denne ble oppdatert i 2020.

Vurderingen er at avtalen dekker de ønsker og intensjoner fjellstyret har hatt i forbindelse med snøskuterløypene. Fjellstyret rådes til å godkjenne framlagt forslag til avtale.

Administrasjonens forslag til vedtak:

1. Engerdal fjellstyre godkjenner for sin del framlagt avtale mellom Statskog SF, Engerdal kommune og fjellstyret vedrørende snøskuterløyper på statsallmenningen.
2. Styreleder underskriver avtalen for fjellstyrets del.

Sak 93.21	Ark 335.2	Saksbeh. LRP
Søknad om riving av tilbygg på seterfjøs Veundåsen -Odd Nymoen		

Saksdokumenter vedlagt:

- Mailer med kopi av nabovarsel og kommentarer til saken.
- Søknad om riving m/bilder
- Kart
- Brev fra Engerdal kommune til Innlandet fylkeskommune ift. uttalelse
- Svar fra Innlandet fylkeskommune.

Bakgrunn:

Odd Nymoen søker som eier av seter tilhørende gnr. 14, bnr. 8 i Engerdal kommune om tillatelse til å rive fjøs til kalver og påbygget på seterfjøsset. I den forbindelse ber han Engerdal fjellstyre om samtykke til tiltaket.

Søker skriver i sin søknad at fjøsset består av 3 deler. Den eldste delen er oppført i tømmer og er fra 1800- tallet. Denne delen vil ikke bli berørt av tiltaket. Del to er et påbygg, ca 10 – 12 m² som har fungert som et kalvfjøs (bilde 1 og 2). Tilbygget er oppført en gang på 1960 tallet, ikke isolert og kledd med liggende panel. Del tre er et påbygg i forlengelsen med fjøsset. Påbygget, ca 40 m², er som del to oppført en gang på 1960 tallet, er uisolert og kledd med liggende panel (bilde 3 og 4). Tiltaket innebærer at den sør/vestre delen av fjøsset blir revet.

Etter rivning av disse to tilbyggene, vil det gamle og opprinnelige fjøset stå igjen. Planen for det opprinnelige fjøset, er å bytte tak fra bølgeblikk til tretak.

Søker mener at dette tiltaket vil bidra til at setra bli betydelig finere og at en større del av den opprinnelige setra bli ivaretatt.

Videre har spørsmålet om denne setras status vært oppe til diskusjon. Denne saken er blitt avklart. Ihht. seterforskriften §11 første ledd, har ikke denne setra falt i det fri og saken skal behandles ift. seterforskriftens kapittel 4. Seterforskriften kapittel 4, §10, første ledd, første og andre punktum, sier at fjellstyre skal ta stilling til endringer av hus. De skal ta stilling til antall hus, størrelse, standard, og sette vilkår for endringer tilknyttet hus på setereiendommen.

Med bakgrunn i det overnevnte bes fjellstyre ta stilling til søknaden og vurdere tiltaket.

Statskog har i mail 23. september 2021 gitt følgende uttalelse i saken: «*Statskog har ingen innvendinger mot at det gis rivingstillatelse for de to byggene på Nymoens seter som omsøkt og varslet*».

Engerdal kommune har ihht. seterforskriften § 10 andre ledd, innhentet godkjenning fra «*regionale kulturstyresmakter*». Denne godkjenningen må være på plass for at Engerdal fjellstyre skal kunne fatte vedtak i saken (se vedlegg).

Administrasjonens vurdering

Denne saken handler om endringer tilknyttet eksisterende bygg på setereiendommen til Nymoen. Søker ønsker å rive den delen av fjøset som er av nyere dato for å bedre kunne vedlikeholde og tilbakeføre seterfjøset slik det så ut opprinnelig. For Engerdal fjellstyret er det generelt viktig at setereiendommen på statsallmenningen blir vedlikeholdt og holdt i hevd. Setereidommene bidrar til å opprettholde kulturlandskapet og er tradisjonsbærer som er viktig å bevare. Dette taler for slike tiltak som Nymoen har søkt om.

Det søkes om å rive en del av fjøset som antas å være bygd på 1960- tallet. Denne delen er uisolert og er et reisverkbygg. Det opprinnelige fjøset er oppført i tømmer en gang på 1800-tallet, og har derfor en helt annen historisk betydning. Det opprinnelige fjøsbygget er i denne sammenhengen viktig å bevare og administrasjonen mener tiltaket vil bidra til dette.

Videre er spørsmålet om dette tiltaket vil forringe setereiendommen og andre setereidommers mulighetene ift. seterdrift? På denne setra har det ikke vært drevet aktivt seterdrift på mange år. Dagens krav og praktiske løsninger innenfor jordbruket, vil derfor kreve omfattende utbedringer hvis seterbygget igjen skulle ha blitt brukt til husdyr. Administrasjonen mener på bakgrunn av dette at omsøkt tiltak verken vil gi fordeler, eller ulemper ift. setereiendommen og andre setereidommers muligheter til seterdrift. Får å igjen bruke dette fjøset til seterdrift, må tiltak gjøres og den omsøkte rivningen vil derfor ikke ha så mye å si i denne sammenhengen.

Administrasjon har også lagt merke til noe på bilde 2 og 3 som er vedlagt saken. Bildene viser seter og seterfjøset til Nymoen, men også et hus tilknyttet nabotomten. På bilde ser det ut som seterfjøset til Nymoen, står relativt nær naboens eiendom. Det kan i denne sammenhengen

antas at en rivning av den sør/vestre delen av fjøset, kan bidra til bedre plass og tydeligere grense mellom eiendommene. Dette er kanskje til fordel for begge eiendommene.

Administrasjonens forslag til vedtak:

Engerdal fjellstyre har for sin del ingen innvendinger til tiltaket det er søkt om. De to påbyggene tilknytter seterfjøset på eiendommen gnr. 14, bnr. 8 i Engerdal kommune kan rives ihht. søknaden.

Sak 94.21	Ark 137	Saksbeh.: OOps
Godkjenning av protokoll fra lokale lønnsforhandlinger		

Saksdokumenter vedlagt *Unndratt offentlighet i henhold til offentlighetslovens § 23 (1).*

- Protokoll fra forhandlinger 7/1-21
- Protokoll fra forhandlinger 5/12-19
-

Bakgrunn:

En ansatt som ikke er organisert i Naturviterne fremmet krav om lønnsforhøyelse tilsvarende den lønnsøkning som følger av tariffavtalen mellom Naturviterne og Norges fjellstyresamband. Resultatet går fram av tariffavtalene gjeldene fra 1 juli 2020.

Kravet er derfor fremmet som et krav om lokale forhandlinger. I henhold til ”Retningslinjer for lønnsnivå, tariffavtaler og lokale lønnsforhandlinger i Engerdal fjellstyre” vedtok fjellstyret rammer for forhandlingene i fjellstyresak 83.21, samtidig som daglig leder ble gitt forhandlingsfullmakt på vegne av fjellstyret.

Daglig leders vurdering:

Lokale lønnsforhandlinger gjennomført den 5. november 2021. Vedlagt særavtale er underskrevet av begge parter med forutsetning om fjellstyrets godkjenning. Særavtalen, protokoll for lokale lønnsforhandlinger, er innenfor de rammene fjellstyret har vedtatt og den legges herved frem til formell godkjenning i fjellstyret.

Forslag til vedtak:

Engerdal fjellstyre slutter seg til fremlagt særavtale for ansatte organisert i Fellesforbundet.